

UNIT II

Lesson 8

ఏమండీ! బాగున్నారా!

**HELLO! HOW DO
YOU DO?**

అరుణ : ఏమండీ! బాగున్నారా!

Hello, Madam! How are you
doing?

కరుణ : రా అరుణా! నువ్వెలా ఉన్నావు?
బాగున్నావా?

Come on, Aruna! How are you?
Are you fine?

అరుణ : బాగున్నాను. మీరందరూ బాగున్నారా?

I am fine. Are all of you fine?

కరుణ : ఆ! మీ నాన్నగారెలా ఉన్నారు?

Yes! How is your father?

అరుణ : బాగున్నారు.

He is fine.

కరుణ : కూర్చో. మీ తమ్ముడెలా ఉన్నాడు?

Sit. How is your younger
brother?

Lesson 8

అరుణ : బాగున్నాడు. మీ పాప బాగుందా?	He is fine. How is your baby?
పాప : బాగున్నానండీ! ఆ కుర్చీలో కూర్చోకండి. అది సరిగా లేదు. ఈ కుర్చీలో కూర్చోండి.	I am fine. Please don't sit in that chair. That is not all-right. Please sit in this chair.
అరుణ : పాపా! ఇలారా! ఈ బొమ్మ తీసుకో.	Papa! come here. Take this doll.
కరుణ : వెళ్లు, తీసుకో.	Go! Take it!
అరుణ : అవి ఏం పుస్తకాలండీ?	What are those books?
కరుణ : అవి రెండూ తెలుగు నవలలు. ఇవి రెండూ ఇంగ్లీషు నవలలు.	Those two are Telugu novels, these two are English novels.
అరుణ : ఇవేనా తెలుగు నవలలు?	Are these the Telugu novels?
కరుణ : అవును. వీటి పేర్లు మంచిమనసు, జీవితం.	Yes, Their names are <i>Mañci</i> <i>Manasu</i> (Good Heart) and <i>Jīvitam</i> (The life).
అరుణ : వాటి రచయితలు ఎవరు?	Who are the authors of those books?
కరుణ : వీటి రచయిత ఒకే అరుణ! గోపాలరావు! పాపా! ఆ లైటు వెయ్యమ్మా! ఫాను కూడా వెయ్యి! కిటికీ తలుపులు తియ్యి.	These books are written by the same author, Aruna! Gopala- rao. Papa! Turn on that light. Turn on the fan also. Open the window shutters.
అరుణ : ఫాను వెయ్యకు పాపా! చలిగా ఉంది. కిటికీలు కూడా ముయ్యి.	Papa don't turn on the fan. It is cold. Shut the windows also.

An Intensive Course in Telugu

కరుణ : కిటికీ తలుపులు గట్టిగా వెయ్యకమ్మా!
మెల్లగా వెయ్యి!

అరుణ : గోపాలరావునా వాటి రచయిత?

కరుణ : ఆయన మంచి కవి కూడా!

అరుణ : ఆ రెండూ ఆయన నవలలేనా?

కరుణ : ఆ! ఆయన తమ్ముడు కూడా మంచి
కవి.

అరుణ : కవా? రచయితా?

కరుణ : రెండూ! అతని నవల పేరు
సుడిగుండం

అరుణ : వాళ్ళిద్దరూ రచయితలేనా?

కరుణ : కవులు కూడా!

అరుణ : మా తమ్ముడూ కవే! పాపా! బొమ్మలు
బాగున్నాయా?

పాపా : బాగున్నాయండీ!

అరుణ : ఇలారా! నీ పేరు చెప్పు! నా పక్కన
కూర్చోమ్మా!

కరుణ : వెళ్లమ్మా! నీ పేరు చెప్పు.

Don't shut the window shutters
so harsh, dear! shut them
gently.

Is Gopal Rao the writer of those
books?

He is also a good poet.

Are those two his novels?

Yes. His younger brother is also
a good poet.

A poet? or a writer?

He is both. His novel is
Sudigundam (The whirlpool).

Are those two writers?

Poets also.

My brother is also a poet. Papa!
Are the dolls nice?

Nice, madam!

Come here. Tell me your name.
Sit by my side. dear!

Go dear! Tell her your name.

Lesson 8

పాప : నా పేరు లత. ఈ ఫోటో చూడండి.
నేను కూడా ఉన్నాను, బాగుందా?

My name is Lata. See this
photograph, I am also in that.
Is it nice?

అరుణ : బాగుంది. వీళ్లు నలుగురూ ఎవరు
పాపా?

It is nice. Who are these four,
Papa?

పాప : ఈమె నా స్నేహితురాలు, గిరిజ.

She is my friend, Girija.

అరుణ : ఓహో! ఈమె (īmā) గిరిజ?

Oh! Is she Girija?

పాప : అవును.

yes.

అరుణ : వాళ్లు నీ స్నేహితురాలి చెల్లెళ్లు?

Are they younger sisters of your
friend?

పాప : వీళ్లు ఇద్దరూ గిరిజ చెల్లెళ్లు. ఈమె రమ.
గిరిజ సొంత చెల్లెలు. ఆమె ఉమ. గిరిజ
పెదనాన్నగారి కూతురు. ఈమె సుగుణ.
గిరిజ చెల్లెలి స్నేహితురాలు. వీళ్లు
నలుగురూ నా స్నేహితురాళ్ళు.

These two are Girija's younger
sisters. This is Rama Girija's
younger sister. That is Uma,
Girija's cousin. This is Suguna,
a friend of Girija's sister. All
these four are my friends.

అరుణ : వాళ్ల ఇళ్లు ఎక్కడ?

Where are their houses?

పాప : మా సరోజ ఇంటి దగ్గర. సరోజ ఇంటి
నంబరు పదహారు. వీళ్ల ఇంటి నెంబరు
పదిహేడు.

Near Saroja's house. Saroja's
house number is sixteen. Their
house number is seventeen.

అరుణ : మీ ఢిల్లీ ప్రయాణం ఎప్పుడండీ?

When is your Delhi tour.
madam?

కరుణ : డిసెంబరులోనమ్మా!

In December.

An Intensive Course in Telugu

అరుణ : డిసెంబరులో ఢిల్లీ ప్రయాణమా!
డిసెంబరులో వెళ్లకండి. చలి ఎక్కువ.
అక్టోబరులో వెళ్లండి.

Delhi tour in December! Don't
go in the December. It's cold.
Go in October.

కరుణ : పరవాలేదు. డిసెంబరు మొదటి
వారంలో తక్కువే! మీ పరీక్షలు
ఎప్పుడమ్మా?

There is no problem. The cold
is not much in the first week
of December. When are your
examinations?

అరుణ : మార్చి చివరి వారంలోనండీ!

They are in the last week of
March, madam.

DRILLS

a. Substitution drill

Model (i)

వాళ్లు ఇద్దరూ నా స్నేహితురాళ్లే.
ముగ్గురు.
వాళ్లు ముగ్గురూ నా స్నేహితురాళ్లే.
నలుగురు
ఐదుగురు
ఆరుగురు

Model (iii)

వాళ్లు మాష్టర్లు.
టీచరు
వాళ్లు టీచర్లు.
చెల్లెలు
స్నేహితురాలు
మనవరాలు

Model (ii)

ఇది రవి నెంబరు.
రాముడు
ఇది రాముడి నెంబరు.
నా స్నేహితురాలు
మా చెల్లెలు
వాళ్లు
వీళ్లు
మా ఇల్లు
అది

Model (iv)

గోపాలరావేనా వాటి రచయిత?
సుబ్బారావు
సుబ్బారావేనా వాటి రచయిత?
వెంకటేశ్వర్లు
రామయ్యగారు
సుబ్రహ్మణ్యం
గోపాల్
గిరి
మోహన్

Model (v)

మీ పేర్లు చెప్పండి.
 మేం
 మా పేర్లు చెప్పండి.
 వాళ్లు
 వీళ్లు
 ఇవి
 అవి

Model (vi)

పాపా! ఇలా రామ్మా! (చూడు)
 పాపా! ఇలా చూడమ్మా!
 1. పాపా! దగ్గరికి రామ్మా! (వెళ్లు)
 2. పాపా! ఇలా చూడమ్మా! (కూర్చో)
 3. పాపా! ఆ తలుపు వెయ్యమ్మా! (తీయి)
 4. పాపా! ఆ బొమ్మ చూడమ్మా! (తీసుకురా)

b. Response drill

Model (i)

వాళ్లిద్దరూ కవులే!
 వాళ్లిద్దరూ కవులేనా?
 1. వాళ్లు ముగ్గురూ రచయితలే!
 2. వీళ్లు ముగ్గురూ నా స్నేహితులే!
 3. మనం అందరం స్నేహితులమే!

Model (ii)

వీళ్లు ఎవరు? (నీ స్నేహితుడు)
 వీళ్లు నీ స్నేహితులు.
 1. వాళ్లు ఎవరు? (సరోజిని చెల్లెలు)
 2. వీళ్లు ఎవరు? (సుగుణ స్నేహితురాలు)
 3. వాళ్లు ఎవరు? (గంగాధరం గారి మనవరాలు)

Model (vii)

నా దగ్గర కూర్చో.
 అతను
 అతని దగ్గర కూర్చో.
 వాళ్లు
 అవి
 అది

Model (viii)

నా పక్కన కూర్చో.
 ఇతను
 ఇతని పక్కన కూర్చో.
 వీళ్లు
 ఇవి
 అది

Model (iii)

ఏమండీ బాగున్నారా?
 బాగున్నానండీ?
 1. మీ అమ్మగారు బాగున్నారా?
 2. మీరందరూ బాగున్నారా?
 3. మీ అన్నయ్య బాగున్నాడా?

Model (iv)

మీ పరీక్షలు ఎప్పుడు? (మార్చి)
 మార్చిలోనండీ!
 1. మీ ప్రయాణం ఎప్పుడు?
 (మొదటివారం)
 2. మీ క్లాసులు ఎప్పుడు? (డిసెంబరు)
 3. మీ పరీక్షలు ఎప్పుడు? (చివరివారం)

c. Transformation drill

Model (i)

అది నా పుస్తకం.

అవి నా పుస్తకాలు.

1. అది మా ఇల్లు.
2. ఆమె మా చెల్లెలు.
3. ఆమె నా స్నేహితురాలు.

Model (ii)

ఆ పుస్తకం చూడు.

ఆ పుస్తకం చూడకు.

1. ఆ తలుపు వెయ్యి.
2. ఆ లైటు తియ్యి.
3. కిటికీలు ముయ్యి.

Model (iii)

ఇలా రా!

ఇలా రాకు.

1. ఇక్కడ కూర్చో.
2. ఈ బొమ్మ తీసుకో.
3. నీ పుస్తకం తీసుకురా.

Model (iv)

ఆ లైటు వెయ్యండి.

ఆ లైటు వెయ్యకండి.

1. మీ పేరు చెప్పండి.
2. ఈ బొమ్మ తీసుకోండి.
3. ఈ కుర్చీలో కూర్చోండి.

EXERCISES

a. Fill in the blanks using the correct forms of the cue words given in the parentheses, as shown in the model.

Model

_____ (అది) పేరేమిటి?

దాని పేరేమిటి?

1. _____ (అవి) పేరేమిటి?
2. _____ (ఇవి) పేరేమిటి?

3. _____ (వాళ్లు) ఇళ్ళు ఎక్కడ?

4. మీ _____ (ఇల్లు) నెంబరు ఏమిటి?

5. మీ _____ (చెల్లెలు) పేరేమిటి?

6. మీ _____ (తమ్ముడు) పేరేమిటి?

b. Write the plural forms of the following.

ఇల్లు : _____

స్నేహితురాలు : _____

చెల్లెలు : _____

డాక్టరు : _____

c. Rewrite the following sentences as shown in the models.

Model (i)

మా తమ్ముడు డాక్టరు.

మా తమ్ముడూ డాక్టర్.

1. మా స్నేహితుడు కవి.

2. మా అన్నయ్య రచయిత.

3. అతను నా స్నేహితుడు.

4. వీళ్లు ఇద్దరు డాక్టర్లు.

Model (ii)

A. అక్కడ కూర్చో!
అక్కడ కూర్చోకు.

1. నువ్వు రా!
2. ఈ పుస్తకం చూడండి.
3. తలుపు వెయ్యి.
4. కిటికీ ముయ్యండి.

B. అక్కడ కూర్చోండి.
అక్కడ కూర్చోకండి.

5. ఈ పుస్తకం తీసుకో.
6. ఈ పుస్తకం తీసుకోండి.
7. లైటు వెయ్యండి.
8. నీ పేరు చెప్పు.

d. Combine the following.

ఇదుగో + అండీ = _____

అదుగో + అమ్మా = _____

డిసెంబరులో + అండీ = _____

మార్చిలో + అమ్మా = _____

e. Answer the following questions in affirmation.**Model**

ఈ బొమ్మ ఎలా ఉంది?
బాగుంది.

1. మీ పాప ఎలా ఉంది?
2. మీ అమ్మగారు ఎలా ఉన్నారు?

3. మీరెలా ఉన్నారు?
4. మీ తమ్ముడు ఎలా ఉన్నాడు?
5. ఈ బొమ్మ లెలా ఉన్నాయి?
6. ఈ నవల ఎలా ఉంది?

f. Fill in the blanks with the oblique forms of the nouns/pronouns given in the parentheses.

Model పాపా! నువ్వు _____ పక్కన కూర్చో. (అతను)
పాపా! నువ్వు అతని పక్కన కూర్చో.

1. బాబూ! _____ పక్కన కూర్చో. (నేను)
2. సుగుణ _____ ఇల్లు మా పక్కన. (ఇల్లు)
3. పుస్తకం _____ దగ్గర ఉంది. (అది)

VOCABULARY

బాగు	good; nice; well; fine (a bound form which always occurs with the existential verb forms such as బాగుంది 'It is	fine.', బాగున్నాను 'I am fine.', etc.)
ఎలా	how; in which way/manner/direction	
అవును	yes	

An Intensive Course in Telugu

సరిగా	all right	మెల్లగా	gently (adv.)
వెళ్ళు	to go	కవి	a poet
నవల	a novel	సుడిగుండం	a whirlpool
వీటి	oblique base of ఇవి	సొంత	own (adj.) (See 8.17.2.)
మంచి	good	పెదనాన్న	father's elder brother; mother's elder sister's husband
మనసు	the heart which is the seat or repository of emotions	ఇళ్ళు	plural of ఇల్లు
జీవితం	life	ఇంటి	oblique form of ఇల్లు
వాటి	oblique base of అవి	నెంబరు	number
రచయిత	writer; author	పదహారు	sixteen
లైటు	a lamp	పదిహేడు	seventeen
వెయ్యి	1. to turn on, to switch on; 2. to shut (like a door or a shutter)	ఢిల్లీ	the city of Delhi
-అమ్మా	feminine affectionate address marker	ప్రయాణం	journey
ఫాను	a fan	డిసెంబరు	December
తియ్యి	1. to turn off, to switch off ; 2. to shut (like a door or a shutter)	చలి	cold (n); chill (n)
చలిగా	chilly; cold (adv.)	ఎక్కువ	more
ముయ్యి	to shut	అక్టోబరు	October
గట్టిగా ₁	in a harsh manner (adv.)	పరవాలేదు	There is no problem; It is all right.
		మొదటి	first
		వారం	week
		పరీక్ష	a test; examination
		మార్చి	March
		చివరి	last; final

GRAMMAR NOTES

8.1. In this lesson the ~~negative imperative~~ forms of the verb are introduced. -అకు -aku is added to the verbal base to form non-honorific negative and -అకండి -akaMdi for its corresponding honorific singular/plural form.

వెళ్ళు + అకు = వెళ్ళకు	‘Don’t go.’(non-hon. sg. 2.12.2.)
<i>veḷḷu + aku = veḷḷaku</i>	
వెళ్ళు + అకండి = వెళ్ళకండి	‘Please don’t go.’ (hon. sg. &
<i>veḷḷu + akaMḍi = veḷḷakaMḍi</i>	pl. (2.12.2.)
రా + అకు = రాకు	‘Don’t come.’(non-hon. sg. 3.13.1.)
<i>rā + aku = rāku</i>	
కూర్చో + అకు = కూర్చోకు	‘Don’t sit.’ (hon. sg. &
<i>kūrcō + aku = kūrcōku</i>	pl. (3.13.1.)

8.2. Recall the imperative forms introduced so far, such as చెప్పు *ceppu* ‘Tell!’, చెప్పండి *ceppaMḍi* ‘Please tell!’ (2.8.); రా *rā* ‘Come!’, రాండి *rāMḍi* (also రండి *raMḍi* c.f. 7.15.) ‘Please come!’, కూర్చో *kūrcō* ‘Sit!’, కూర్చోండి *kūrcōMḍi* ‘Please sit!’ (3.12.), etc.

8.2.1. A verbal base in Telugu can have four forms in the imperative mood which are as follows:

Imperative			
Affirmative		Negative	
Singular	Plural [#]	Singular	Plural [#]
verbal base + zero*	verbal base + అండి <i>aMḍi</i>	verbal base + అకు <i>aku</i>	verbal base + అకండి <i>akaMḍi</i>
వెళ్ళు + Ø = వెళ్ళు	వెళ్ళు + అండి = వెళ్ళండి [@]	వెళ్ళు + అకు = వెళ్ళకు [@]	వెళ్ళు + అకండి = వెళ్ళకండి [@]
<i>veḷḷu + Ø</i> <i>veḷḷu</i>	<i>veḷḷu + aMḍi</i> <i>veḷḷaMḍi[@]</i>	<i>veḷḷu + aku</i> <i>veḷḷaku[@]</i>	<i>veḷḷu + akaMḍi</i> <i>veḷḷakaMḍi[@]</i>
‘Go!’	‘Please go!’	‘Don’t go!’	‘Please don’t go!’

* ‘Zero’ means ‘no suffix’. In other words, the base itself can be used as the imperative affirmative singular form.

[#] Plural forms are used as honorific singular forms also.

[@] For *sandhi* c.f. 2.12.2.

An Intensive Course in Telugu

8.2.2. Most of the verbal bases introduced in this *Course* can be used as imperative forms in non-honorific affirmative singular without any suffix.

రా *rā* ‘Come!’ వెళ్ళు *veḷḷu* ‘Go!’
 తీసుకో *tīsukō* ‘Take!’ చెప్పు *ceppu* ‘Tell!’, etc.

There are, however, some bases which are slightly modified when used in imperative affirmative singular. A mention will be made about these bases as and when they are introduced in the forthcoming lessons.

8.3. Telugu verbal bases, as introduced in this *Course*, can end in both a consonant (Lessons 33 and 34) and a vowel. The final vowel can be a short vowel or a long vowel. The final short vowel will always be ఉ *u*. There are also a few ఇ *i* ending bases and one అ *a* ending base పద *pada* (Lesson 20) which is a type of defective verb as it occurs only in imperative affirmative (See 20.5.). In the case of ఇ *i* ending bases, the final ఇ *i* can be predicted by the presence of a consonant య్ *y* in the final syllable. In other words, if there is a consonant య్ *y* in the final syllable of a verbal base, the final vowel is ఇ *i*. In all other cases of the short vowel ending bases, except పద *pada*, the final vowel is ఉ *u*. In the case of long vowel ending bases, the final vowel can be ఆ *ā* or ఏ *ē* or ఓ *ō*.

8.3.1. In this lesson the following ఇ *i* ending bases are introduced.

<i>Imp. sg.</i>	<i>Imp. pl.</i> & <i>hon.sg.</i>	<i>Imp. neg. sg.</i>	<i>Imp. neg. pl.</i> & <i>hon. sg.</i>	<i>Root meaning</i>
వెయ్యి <i>veyyi</i>	వెయ్యండి <i>veyyaMḍi</i>	వెయ్యకు <i>veyyaku</i>	వెయ్యకండి <i>veyyakaMḍi</i>	‘switch on; shut (like a door)’
తియ్యి <i>tiyyi</i>	తియ్యండి <i>tiyyaMḍi</i>	తియ్యకు <i>tiyyaku</i>	తియ్యకండి <i>tiyyakaMḍi</i>	‘switch off; open (like a door)’
ముయ్యి <i>muyyi</i>	ముయ్యండి <i>muyyaMḍi</i>	ముయ్యకు <i>muyyaku</i>	ముయ్యకండి <i>muyyakaMḍi</i>	‘shut; close’
వెయ్యి + అండి = వెయ్యండి* veyyi + aMḍi = veyyaMḍi*				‘Please switch on (the light); Please shut (the door)!’

వెయ్యి + అకు = వెయ్యకు*	‘Don’t switch on (the light);
<i>veyyi + aku = veyyaku*</i>	Don’t shut (the door)!’
వెయ్యి + అకండి = వెయ్యకండి*	‘Please don’t switch on (the light);
<i>veyyi + akaMdi = veyyakaMdi*</i>	Please don’t shut (the door)!’

* For *sandhi* see 2.12.2.

8.4. వాటి *vāṭi* and వీటి *vīṭi* are the oblique bases of the neuter plural pronouns అవి *avi* ‘those one’ and ఇవి *ivi* ‘these ones’ (4.7.) respectively.

8.5. Notice the use of the inclusive marker (7.9.; 7.9.1.) in sentences like

మా తమ్ముడూ కవే! *mā tammuḍū kavē!* ‘My brother is also a poet.’

Compare this sentence with

నేనూ లేను. *nēnū lēnu.* ‘I am also not there.’

In both the sentences the inclusive marker denotes the meaning ‘also’ and is equivalent to కూడా *kūdā* ‘also; too’ (lesson 2). But there is a difference in usage. The first sentence contains an NP (noun phrase) కవి *kavi* ‘poet’ with an emphatic marker -ఏ -*ē* (3.3.) as its predicate, and the second sentence contains a verb లేను *lēnu* as its predicate.

8.5.1. When the subject NP of a verbless sentence (1.1.) has the inclusive marker, the predicate NP will obligatorily have the emphatic marker -ఏ -*ē* (3.3.). [For an exception see 8.6. before.]

నేను విద్యార్థిని.	<i>nēnu vidyārthini.</i>	‘I am a student.’
నేనూ విద్యార్థినే!	<i>nēnū vidyārthinē.</i>	‘I am also a student.’
ఆయన కవి.	<i>āyana kavi.</i>	‘He is a poet.’
ఆయనా కవే!	<i>āyanā kavē!</i>	‘He is also a poet.’

When కూడా *kūdā* ‘also; too’ is used instead of the inclusive marker in the subject NP, the use of emphatic marker in the predicate NP is optional.

ఆయన కూడా కవి or ఆయన కూడా కవే! ‘He is also a poet.’
āyana kūḍā kavi or *āyana kūḍā kavē!*

An Intensive Course in Telugu

8.6. Notice the use of numerals like రెండు *reMḍu* ‘two’ and ఇద్దరు *iddaru* ‘two persons’ when their final vowels are lengthened (i.e., when they take the inclusive marker).

రెండు <i>reMḍu</i> ‘two’	రెండూ <i>reMḍū</i> ‘both of them (neut.)’
ఇద్దరు <i>iddaru</i> ‘two persons’	ఇద్దరూ <i>iddarū</i> ‘both of them (human)’
మూడు <i>mūḍu</i> ‘three’	మూడూ <i>mūḍū</i> ‘all the three (neut.)’
ముగ్గురు <i>mugguru</i> ‘three persons’	ముగ్గురూ <i>muggurū</i> ‘all the three (human)’

and so on. When the subject NP of a verbless sentence contains a numeral with inclusive marker, the use of emphatic marker in the predicate NP is optional. (Also see 8.5.1.)

అవి రెండు నవలలు.	<i>avi reMḍu navalalu.</i>	‘Those are two novels.’
అవి రెండూ నవలలు	<i>avi reMḍū navalalu.</i>	‘Both of them are novels.’
అవి రెండూ నవలలే!	<i>avi reMḍū navalalē</i>	‘Both of them are <i>novels!</i> ’

In these sentences the emphatic marker denotes emphasis on the word to which it is added.

8.7. ఆ! *ā!* ‘yes’ is an answer word expressing assent to a question containing an affirmative form of a verb.

బాగున్నారా?	<i>bāgunnārā?</i>	‘Are you fine?’
ఆ!	<i>ā!</i>	‘Yes.’
రవి బాగున్నాడా?	<i>ravi bāgunnāḍā?</i>	‘Is Ravi fine?’
ఆ!	<i>ā!</i>	‘Yes.’

8.8. The oblique form of ఇల్లు *illu* ‘house’ is ఇంటి *iMṭi*.

ఇంటి నంబరు	<i>iMṭi naMbaru</i>	‘the number of the house’
ఇంటి దగ్గర	<i>iMṭi daggara</i>	‘near the house; at home’

8.9. Post-positions (4.6.) are added to oblique bases (2.2.1.). One of the functions of the oblique bases in Telugu is to be used with case suffixes. In other words, the nouns and pronouns in Telugu have two forms, viz., nominative base and oblique base. Nominative base is used where the noun or pronoun

is used as subject, i.e., in nominative case, and also when no case suffix is added to it. Oblique base is used when the noun takes suffixes/postpositions of other cases. **However most of the nouns and some of the pronouns in Telugu have the same form when used as nominative base and as well as oblique base.** Some such nouns are mentioned in 3.6.1. and 4.6., and pronouns in 2.2.

8.9.1. A mention will be made in this *Course* about those nouns whose oblique bases show changed forms, as and when such nouns are introduced. Regarding the other nouns, it can be taken that they do not show any changes when used as oblique bases.

8.9.2. In expressions like ఇంటి దగ్గర *iMṭi daggara* ‘near the house’, నా పక్కన కూర్చో *nā pakkana kūrcō* ‘Sit by side of me.’, etc. it can be seen that the post-positions (దగ్గర *daggara* ‘near’ and పక్కన *pakkana* ‘by side of/ next to’) are added to oblique bases. Similarly,

ఇంటి పక్కన	<i>iMṭi pakkana</i>	‘by the side of/next to the house’
ఇంటి మీద	<i>iMṭi mīda</i>	‘on the house’
నీ దగ్గర	<i>nī daggara</i>	‘with/at you’
అతని పక్కన	<i>atani pakkana</i>	‘by his side/ next to him’
నా మీద	<i>nā mīda</i>	‘on me’

etc. are possible.

8.10. The plural form of ఇల్లు *illu* ‘house’ is ఇళ్లు *iḷlu* ‘houses’

8.11. When the plural suffix -లు *-lu* is added to లు *lu* ending nouns the suffix -లు *-lu* and the word final syllable లు *lu* together become ఇళ్లు *iḷlu*.

చెల్లెలు + లు = చెల్లెళ్లు	‘younger sisters’
<i>cellelu + lu = celleḷlu</i>	
స్కూలు + లు = స్కూళ్లు	‘schools’
<i>skūlu + lu = skūḷlu</i>	
స్నేహితురాలు + లు = స్నేహితురాళ్లు	‘friends (fem.)’
<i>snēhitarālu + lu = snēhitarāḷlu</i>	

An Intensive Course in Telugu

8.12. ఎలా *eḷā* ‘how; in which way/manner/direction’ is the corresponding interrogative word of అలా *alā* and ఇలా *ilā* (7.16.) the manner adverbs. Recall that the manner adverbs also add a locative shade of meaning to the verb, and can express a sense of *direction* (7.16).

8.13. -అమ్మా *-ammā* is a non-honorific feminine address marker (2.10.). This is added to a sentence if the speaker wants to express affection and intimacy to a female addressee who is normally younger to him/her.

అక్కడ ఎవరున్నారమ్మా? Who is there, dear?
akkaḍa evarunnārammā?

Recall the use of -అండీ *-aMḍī* the epicene honorific address marker (2.10.).

అక్కడ ఎవరున్నారండీ? Who is there, sir/madam?
akkaḍa evarunnāraMḍī?

8.14. Notice the use of the emphatic questions in the following sentences:

ఇవేనా తెలుగు నవలలు? Are *these* the Telugu novels?
ivēnā telugu navalalu?
వాళ్ళిద్దరూ రచయితలేనా? Are both of them *writers*?
vāḷḷiddarū racayitalēnā?

In these sentences the interrogative marker -ఆ *-ā* is added to forms which are inflected by the emphatic marker -ఏ *-ē*.

[ఇవి + ఏ] + ఆ = ఇవేనా? (For *sandhi* see 8.15.2. below.)

[*ivi + ē*] + *ā* = *ivēnā?*

[రచయితలు + ఏ] + ఆ = రచయితలేనా? (For *sandhi* see 8.15.2. below.)

[*racayitalu + ē*] + *ā* = *racayitalēnā?*

వాళ్ళు రచయితలా? Are they writers? (a normal question)
vāḷḷu racayitalā?

వాళ్ళు రచయితలేనా? Are they *writers*? (an emphatic question)
vāḷḷu racayitalēnā?

Notice the shift of emphasis in the following sentences:

వాళ్ళు రచయితలేనా? Are they *writers*?
vāḷḷu racayitalēnā?
 వాళ్ళేనా రచయితలు? Are *they* writers?
vāḷḷēnā racayitalu?

8.15. Notice the following *sandhi* processes.

8.15.1. Recall the *sandhi* process $e + ā = \bar{e}$ in pronunciation and the \bar{e} is written as ఆ \bar{a} (3.13.2.). The combination of the word final ఎ e and the interrogative marker -ఆ $-ā$ is also pronounced as \bar{e} (the long vowel available in English words like *cat*, *rat*, *mat*, etc.) but written as ఆ \bar{a} .

ఆమె + ఆ? = ఆమా? $\bar{a}me + \bar{a} = \bar{a}m\bar{a}$? (in writing) 'Is she?'
 $\bar{a}m\bar{e}$ (in pronunciation)

But when emphatic marker -ఏ $-\bar{e}$ is added to the ఎ e ending bases the bases drop their final vowel -ఎ $-e$ as described in 2.12.2.

ఆమె + ఏ! = ఆమే! $\bar{a}me + \bar{e}! = \bar{a}m\bar{e}!$ 'It is *she*!'

8.15.2. When the interrogative marker -ఆ $-ā$ and the emphatic marker -ఏ $-\bar{e}$ is added to a long vowel ending base/form a consonant న్ n is inserted between the base/form and the marker.

కుర్చీ + ఆ? = కుర్చీనా? $kurcī + \bar{a} = kurcīnā$? 'Is it a chair?'
 కిటికీ + ఏ! = కిటికీనే! $kiṭikī + \bar{e}! = kiṭikīnē!$ 'It is a *window*!'
 అదే + ఆ? = అదేనా?* $adē + \bar{a} = adēnā$?* 'Is it?'

(* This is an emphatic question [8.14.]. అదే $adē$ [అది + ఏ! $adi + \bar{e}!$ (3.3.)] is a form with emphatic marker, and it ends in a long vowel ఏ \bar{e} . Interrogative marker -ఆ $-ā$ is added to the form and the consonant న్ n is realized.)

8.15.3. Recall the *sandhi* process involved in ఇదుగోనండీ $idugōnaMḍī$ (7.14.). The address marker -అమ్మా $-ammā$ also triggers the same change as that of what -అండీ $-aMḍī$ does.

ఇదుగో + అమ్మా! = ఇదుగోనమ్మా! 'Here it is, dear (fem.)!'
 మార్చిలో + అమ్మా! = మార్చిలోనమ్మా! 'It is in March, dear (fem.)!'

An Intensive Course in Telugu

8.16. Notice the use of the forms of the existential verb along with the bound form (=the form which does not occur in isolation as an independent word) బాగు- *bāgu*- ‘good; nice; well; fine’.

బాగుంది (బాగు + ఉంది) ‘It/She is fine.’
bāguMdi (bāgu + uMdi)
 బాగున్నాయి (బాగు + ఉన్నాయి) ‘They (neut.) are fine.’
bāgunnāyi (bāgu + unnāyi)
 బాగున్నాడు (బాగు + ఉన్నాడు) ‘He (non-hon.) is fine.’
bāgunnāḍu (bāgu + unnāḍu)
 బాగున్నారు (బాగు + ఉన్నారు) ‘He/She (hon.) is fine; They (hum.) are fine; You (hon.sg. & pl) are fine.’
bāgunnāru (bāgu + unnāru)
 బాగున్నావు (బాగు + ఉన్నావు) ‘You (non-hon. sg.) are fine.’
bāgunnāvu (bāgu + unnāvu)
 బాగున్నాను (బాగు + ఉన్నాను) ‘I am fine.’
bāgunnānu (bāgu + unnānu)
 బాగున్నాం (బాగు + ఉన్నాం) ‘We are fine.’
bāgunnāM (bāgu + unnāM)

8.17. Cultural Note.

8.17.1. Consider the following sentences:

ఎలా ఉన్నారు? ‘How are you?’
elā unnāru?
 బాగున్నారా? ‘Are you fine?’
bāgunnārā?
 మీ నాన్న గారెలా ఉన్నారు? ‘How is your father?’
mī nānnagārelā unnāru?
 మీ తమ్ముడు బాగున్నాడా? ‘Is your younger brother fine?’
mī tammudu bāgunnāḍā?

These are the expressions used in greeting the intimate persons.

8.17.2. Recall the phrase సొంత చెల్లెలు *soMta cellelu* in the conversation used in the text of the lesson. చెల్లెలు *cellelu* means ‘younger sister’. సొంత *soMta* literally means ‘own (adj.)’.

In Telugu culture, the children of the father’s brothers and mother’s sisters are considered to be equal to brothers and sisters. Hence the term అన్నయ్య *annayya* ‘elder brother’, తమ్ముడు *tammuḍu* ‘younger brother’, అక్కయ్య *akkayya* ‘elder sister’ and చెల్లెలు *cellelu* ‘younger sister’ are also used to refer to the children of father’s brothers and mother’s sisters. As such, in order to differentiate the brothers and sisters with same parents from the children of the father’s brothers and mother’s sisters, the adjective సొంత *soMta* is used before the kinship terms అన్నయ్య *annayya*, తమ్ముడు *tammuḍu*, అక్కయ్య *akkayya* and చెల్లెలు *cellelu*.

అన్నయ్య/తమ్ముడు <i>annayya/ tammuḍu</i>	‘elder/younger brother and parallel cousin’
సొంత అన్నయ్య/ సొంత తమ్ముడు <i>soMta annayya/ soMta tammuḍu</i>	‘elder/younger brother’
అక్కయ్య/చెల్లెలు <i>akkayya/ cellelu</i>	‘elder/younger sister and parallel cousin’
సొంత అక్కయ్య/సొంత చెల్లెలు <i>soMta akkayya/ soMta cellelu</i>	‘elder/younger sister’

The use of the adjective సొంత *soMta* is made only at the time of reference and not at the time of address.